

367L0228

14. 4. 67

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1303/67

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Απριλίου 1967

περί έναρμόσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών - διάρθρωση και κανόνες εφαρμογής του κοινού συστήματος φόρου προστιθεμένης αξίας

(67/228/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τὰ άρθρα 99 και 100,

τήν πρώτη οδηγία του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 1967 περί έναρμόσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών (1),

τήν πρόταση της Έπιτροπής,

τή γνώμη της Συνελεύσεως,

τή γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής,

Έκτιμώντας:

ὅτι ἡ ἀντικατάσταση τῶν φόρων κύκλου εργασιῶν, οἱ ὁποῖοι ἰσχύουν στὰ Κράτη μέλη μὲ ἓνα κοινὸ σύστημα φόρου προστιθεμένης ἀξίας, ἀποβλέπει στὴν πραγματοποίηση τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν πού καθορίζονται ἀπὸ τὴν πρώτη ὀδηγία·

ὅτι μέχρι καταργήσεως τῶν φορολογιῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγή καὶ τῆς μὴ φορολογίας ἢ ἐπιστροφῆς τῶν φόρων κατὰ τὴν ἐξαγωγή, δύναται νὰ δοθεῖ στὰ Κράτη μέλη εὐρεία αὐτονομία στὸν τομέα καθορισμοῦ τοῦ συντελεστοῦ ἢ τῶν διαφορετικῶν συντελεστῶν τοῦ φόρου·

ὅτι ἐνδείκνυται ἐπίσης νὰ ἐπιτραποῦν, μεταβατικῶς, ὀρισμένες διαφορές στὸν τρόπο εφαρμογῆς τοῦ φόρου· ὅτι εἶναι ἐν τούτοις ἀπαραίτητο νὰ προβλεφθοῦν στὰ Κράτη μέλη οἱ κατάλληλες διαδικασίες, ἀφενὸς μὲν γιὰ νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ ἀνταγωνιστικὴ οὐδετερότης μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν, ἀφετέρου δὲ νὰ περιορισθοῦν προοδευτικῶς ἢ νὰ καταργηθοῦν οἱ διαφορές αὐτές γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ σύγκλιση τῶν ἐθνικῶν συστη-

μάτων φόρου προστιθεμένης ἀξίας, ὥστε νὰ προετοιμασθεῖ ἡ πραγματοποίηση τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ πού ἀναφέρεται στὸ ἄρθρο 4 τῆς πρώτης ὀδηγίας·

ὅτι γιὰ νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ εφαρμογὴ τοῦ συστήματος κατὰ τρόπο ἄπλο καὶ οὐδέτερο καὶ νὰ διατηρηθεῖ ὁ κανονικὸς συντελεστῆς τοῦ φόρου σὲ λογικὰ ὅρια, εἶναι ἀναγκαῖο νὰ περιορισθοῦν τὰ εἰδικὰ καθεστῶτα καὶ τὰ μέτρα ἐξαιρέσεως·

ὅτι τὸ σύστημα τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας μὲ τὴν διαφοροποίηση τῶν συντελεστῶν ἐπιτρέπει νὰ γίνουν, ἐὰν συντρέχει περίπτωση, γιὰ κοινωνικοὺς καὶ οικονομικοὺς λόγους, μειώσεις ἢ αὐξήσεις τοῦ φορολογικοῦ βάρους ἐπὶ ὀρισμένων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, πλὴν ὅμως ἡ καθιέρωση μηδενικῶν συντελεστῶν προκαλεῖ δυσχέρειες, ὥστε νὰ εἶναι ἐπιθυμητὸ νὰ περιορισθοῦν στὸ ἐλάχιστο οἱ περιπτώσεις ἀπαλλαγῆς, καὶ νὰ γίνουν οἱ ἐλαφρύνσεις πού κρίνονται ἀναγκαῖες μὲ τὴν ἐφαρμογὴ λίαν μειωμένων συντελεστῶν γιὰ νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ κανονικὴ ἔκπτωση τοῦ καταβληθέντος στὸ προηγούμενο στάδιο φόρου, πράγμα τὸ ὁποῖο ἐξάλλου καταλήγει γενικά στὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα μὲ ἐκεῖνο πού ἐπιτυγχάνεται σήμερα μὲ τὴν ἐφαρμογὴ ἀπαλλαγῶν στὰ σωρευτικὰ συστήματα τοῦ φόρου κύκλου εργασιῶν·

ὅτι ἐνδείκνυται νὰ δοθεῖ στὰ Κράτη μέλη ἡ δυνατότης νὰ καθορίσουν μόνα τους τίς ρυθμίσεις πού ἀφοροῦν μεγάλον ἀριθμὸ παραχῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ὁποίων τὸ κόστος δὲν ἐπηρεάζει τίς τιμές τῶν ἀγαθῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ ἐφαρμοστέο στὶς μικρὲς ἐπιχειρήσεις καθεστῶς, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη, ὅσον ἀφορᾷ τὸ τελευταῖο θέμα, νὰ διεξαχθοῦν προηγουμένως διαβουλεύσεις·

ὅτι ἀποδεικνύεται ἀναγκαῖο νὰ προβλεφθοῦν εἰδικὰ καθεστῶτα γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας στὸν γεωργικὸ τομέα καὶ νὰ ἀνατεθεῖ στὴν Έπιτροπὴ νὰ ὑποβάλει στὸ Συμβούλιο σχετικὲς προτάσεις, εὐθύς ὡς καταστῆ τοῦτο δυνατό·

ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο νὰ προβλεφθεῖ ἀρκετὰ μεγάλος ἀριθμὸς εἰδικῶν διατάξεων πού νὰ περιέχουν ἐρμηνείες, παρεκκλίσεις καὶ ὀρισμένους λεπτομερεῖς κανόνες

(1) ΕΕ ἀριθ. 71 τῆς 14. 4. 1967, σ. 1301/67.

έφαρμογής και να καταρτισθεί πίνακας παροχής υπηρεσιών υπαγομένων υποχρεωτικά στο κοινό σύστημα και ότι πρέπει οι διατάξεις αυτές και ο ανωτέρω πίνακας να περιληφθούν σε παραρτήματα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσης οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τά Κράτη μέλη καθιερώνουν, σύμφωνα με το κοινό σύστημα, ένα φόρο κύκλου εργασιών καλούμενο κατωτέρω «φόρος προστιθεμένης αξίας».

Η διάρθρωση και οι κανόνες εφαρμογής του φόρου αυτού καθορίζονται από τα Κράτη μέλη κατά τις διατάξεις των επομένων άρθρων και των παραρτημάτων Α και Β.

Άρθρο 2

Στόν φόρο προστιθεμένης αξίας υπόκεινται:

- α) οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών, που πραγματοποιούνται έξω παχθούς αιτίας στο έσωτερικό της χώρας υπό υποκειμένου στόν φόρο.
- β) οι εισαγωγές αγαθών.

Άρθρο 3

Ός «έσωτερικό της χώρας» θεωρείται τό έδαφος στό όποιο τό ένδιαφερόμενο Κράτος επιβάλλει τό φόρο προστιθεμένης αξίας. Τό έδαφος τούτο πρέπει νά περιλαμβάνει, κατ' άρχήν, τό σύνολο του έθνικού έδαφους μετά των χωρικών ύδάτων.

Άρθρο 4

Θεωρείται ως «υποκείμενος στό φόρο» όποιοσδήποτε ένεργει, κατά τρόπο άνεξάρτητο και συνήθη, πράξει πού άνάγονται στίς δραστηριότητες του παραγωγού, του έμπόρου ή του παρέχοντος υπηρεσίες, άνεξαρτήτως έάν ό χαρακτηρας τους είναι κερδοσκοπικός ή μή.

Άρθρο 5

1. Ός «παράδοση αγαθού» θεωρείται ή μεταβίβαση της έξουσίας νά διαθέτει κανείς ένσώματο αγαθό ως κύριος.
2. Έπίσης θεωρείται ως παράδοση κατά την έννοια της παραγράφου 1:
 - α) ή όλική παράδοση αγαθού δυνάμει συμβάσεως, ή όποία προβλέπει την εκμίσθωση αγαθού για όριμένη περίοδο ή την πώληση αγαθού με δόσεις, με

τήν επιφύλαξη της κυριότητας τό άργότερο μέχρις άποπληρωμής του τιμήματος

- β) ή μεταβίβαση, επί καταβολή άποζημιώσεως, της κυριότητας αγαθού, κατ' επιταγήν της δημοσίας άρχής ή έπ' όνόματι
- γ) ή μεταβίβαση αγαθού, ή όποία πραγματοποιείται δυνάμει συμβάσεως έντολής προς άγορά ή πώληση
- δ) ή παράδοση έργου «φασόν», δηλαδή ή παράδοση, από τόν άναλαβόντα την εργασία στόν πελάτη του κινητού αγαθού, πού κατεσκεύασε ή συναρμολόγησε από ύλικά και άντικείμενα τά όποια τού παρέδωσε ό πελάτης του προς τόν σκοπό αυτόν, άνεξαρτήτως άν ό άναλαβόν την εργασία έχει χρησιμοποιήσει και ίδια ύλικά
- ε) ή παράδοση έργου επί άκινήτων περιλαμβανομένης και της ένσωματώσεως κινητού σε άκίνητο αγαθό.

3. Έξομοιούνται προς παράδοση έξω παχθούς αιτίας:

- α) ή άνάληψη, στό πλαίσιο της επιχειρησεώς του, υπό υποκειμένου στόν φόρο αγαθού τό όποιο διαθέτει για ίδια αυτού χρήση ή τό όποιο μεταβιβάζει δωρεάν.
- β) ή χρησιμοποίηση υπό υποκειμένου στόν φόρο, για τίς άνάγκες της επιχειρησεως του, αγαθού παραχθέντος ή έξορυχθέντος υπ' αυτού ή υπό τρίτου για λογαριασμό του.

4. Ός τόπος της παραδόσεως θεωρείται:

- α) στην περίπτωση άποστολής ή μεταφοράς αγαθού υπό του προμηθευτού ή του άγοραστου είτε υπό τρίτου προσώπου: ό τόπος όπου εύρίσκεται τό αγαθό κατά τόν χρόνο άνάρξεως της άποστολής ή της μεταφοράς με προορισμό τόν παραλήπτη
- β) έφόσον τό αγαθό δέν άποστέλλεται ούτε μεταφέρεται: ό τόπος όπου εύρίσκεται τό αγαθό κατά τό χρόνο της παραδόσεως του.

5. Η γενεσιουργός αιτία του φόρου έπέρχεται κατά τόν χρόνο πραγματοποιήσεως της παραδόσεως. Έν τούτοις, για τίς παραδόσεις αγαθών, οι όποιες συνεπάγονται τμηματικές καταβολές πρό της παραδόσεως, δύναται νά προβλεφθει ότι ή γενεσιουργός αιτία έλαβε ήδη χώρα κατά τόν χρόνο της εκδόσεως του τιμολογίου ή, τό άργότερο, κατά τόν χρόνο της είσπραξεως της τμηματικής καταβολής και τούτο, μέχρι του όριου του ποσού του τιμολογίου ή του είσπραχθέντος ποσού.

Άρθρο 6

1. Ός «παροχή υπηρεσιών» θεωρείται κάθε πράξη, ή όποία δέν άποτελεί παράδοση αγαθών κατά την έννοια του άρθρου 5.
2. Όσον άφορά την φορολόγηση των παροχών υπηρεσιών, οι κανόνες πού προβλέπονται από την πα-

ρούσα οδηγία εφαρμόζονται υποχρεωτικά μόνο στις παροχές υπηρεσιών οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα Β.

3. Ός τόπος παροχής υπηρεσιών θεωρείται, κατ' αρχήν, ο τόπος όπου η παρασχεθείσα υπηρεσία, τό εκχωρηθέν ή παραχωρηθέν δικαίωμα ή τό εκμισθωθέν αντικείμενο χρησιμοποιούνται ή τίθενται σε εκμετάλλευση.

4. Η γενεσιουργός αιτία του φόρου έπέρχεται κατά τόν χρόνο παροχής τής υπηρεσίας. Έν τούτοις, για τίς παροχές υπηρεσιών οι οποίες είναι άορίστου διάρκειας ή υπερβαίνουν όρισμένη χρονική διάρκεια ή συνεπάγονται τμηματικές καταβολές, δύναται νά προβλεφθεί ότι ή γενεσιουργός αιτία έλαβε ήδη χώρα κατά τόν χρόνο εκδόσεως του τιμολογίου ή, τό άργότερο, κατά τόν χρόνο εισπράξεως τής τμηματικής καταβολής και τούτο μέχρι του όριου του ποσού του τιμολογίου ή του εισπραχθέντος ποσού.

Άρθρο 7

1. «Εισαγωγή αγαθού» θεωρείται ή είσοδος του αγαθού αυτού στο «έσωτερικό τής χώρας» κατά τήν έννοια του άρθρου 3.

2. Κατά τήν εισαγωγή, ή γενεσιουργός αιτία έπέρχεται κατά τόν χρόνο αυτής τής εισόδου. Έν τούτοις, τά Κράτη μέλη έχουν τήν ευχέρεια νά συναρτούν τήν γενεσιουργό αιτία και τό άπαιτητό του φόρου προστιθεμένης αξίας με τή γενεσιουργό αιτία και τό άπαιτητό που προβλέπονται για τούς δασμούς ή λοιπούς φόρους, τέλη και εισφορές κατά τήν εισαγωγή.

Η αυτή συσχέτιση δύναται νά καθορισθεί, όσον άφορά τήν γενεσιουργό αιτία και τό άπαιτητό του φόρου προστιθεμένης αξίας, για τίς παραδόσεις εισαγομένων αγαθών που τίθενται σε καθεστώς άναστολής δασμών ή λοιπών φόρων, τελών και εισφορών.

Άρθρο 8

Βάση έπιβολής του φόρου είναι:

- α) για τίς παραδόσεις αγαθών και τίς παροχές υπηρεσιών, οτιδήποτε αποτελεί τήν άντιπαροχή των πράξεων αυτών, συμπεριλαμβανομένων όλων των έξόδων και φόρων, έξαιρέσει του φόρου προστιθεμένης αξίας
- β) για τίς πράξεις που προβλέπονται από τό άρθρο 5 παράγραφος 3 περιπτώσεις α) και β), ή τιμή αγοράς των αγαθών αυτών ή παρομοίων αγαθών ή, έλλείψει τιμής αγοράς, τό κόστος των αγαθών
- γ) για τίς εισαγωγές αγαθών, ή δασμολογητέα αξία προσ αυξανόμενη με όλους τούς δασμούς, φόρους, τέλη και εισφορές που οφείλονται λόγω τής εισαγωγής, έξαιρέσει του φόρου προστιθεμένης αξίας. Η αυτή βάση έπιβολής του φόρου εφαρμόζεται όταν τό αγαθό άπαλλάσσεται από δασμούς ή δέν υπόκειται σε δασμούς κατ' αξία.

Κάθε Κράτος μέλος, έχει για τίς εισαγωγές αγαθών, τήν ευχέρεια νά αυξάνει τή βάση έπιβολής του φόρου με τά παρεπόμενα έξοδα (συσκευασίας, μεταφοράς, ασφάλισως κλπ.) που πραγματοποιούνται μέχρι του τόπου προορισμού και τά όποια δέν περιλαμβάνονται στη βάση αυτή.

Άρθρο 9

1. Ο κανονικός συντελεστής του φόρου προστιθεμένης αξίας καθορίζεται από κάθε Κράτος μέλος σε ποσοστό επί τοις εκατό τής βάσεως έπιβολής του φόρου, που είναι τό αυτό για τίς παραδόσεις αγαθών και για τίς παροχές υπηρεσιών.

2. Όρισμένες παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, είναι δυνατό νά υποβάλλονται σε αυξημένους ή μειωμένους συντελεστές. Κάθε μειωμένος συντελεστής καθορίζεται κατά τρόπο ώστε τό ποσό του φόρου προστιθεμένης αξίας που προκύπτει από τήν εφαρμογή του συντελεστού αυτού νά έπιτρέπει, υπό κανονικές συνθήκες, νά εκπίπτει τό σύνολο του φόρου προστιθεμένης αξίας του όποιου ή έκπτωση επιτρέπεται από τό άρθρο 11.

3. Έφαρμοστέος συντελεστής κατά τήν εισαγωγή αγαθών είναι ο εφαρμοζόμενος στο έσωτερικό τής χώρας για τήν παράδοση όμοίων αγαθών.

Άρθρο 10

1. Άπαλλάσσονται από τό φόρο προστιθεμένης αξίας, υπό τίς προϋποθέσεις και όρους που καθορίζονται από κάθε Κράτος μέλος:

- α) οι παραδόσεις αγαθών, άποστελλομένων ή μεταφερομένων εκτός του έδάφους επί του όποιου τό ένδιαφερόμενο Κράτος επιβάλλει τόν φόρο προστιθεμένης αξίας
- β) οι παροχές υπηρεσιών συναφών προς τά αγαθά που αναφέρονται στην περίπτωση α) ή υπό διαμετακόμιση.

2. Με τήν επιφύλαξη τής προβλεπόμενης στο άρθρο 16 διαβουλεύσεως, δύναται ν' άπαλλαγούν από τό φόρο προστιθεμένης αξίας οι παροχές υπηρεσιών συναφών προς τίς εισαγωγές αγαθών.

3. Κάθε Κράτος μέλος δύναται, με τήν επιφύλαξη τής προβλεπόμενης στο άρθρο 16 διαβουλεύσεως, νά καθορίσει τίς άλλες άπαλλαγές τίς όποιες κρίνει άναγκαίες.

Άρθρο 11

1. Κατά τό μέτρο που τά αγαθά ή οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για τίς ανάγκες τής έπιχειρήσεως

του, ο υποκείμενος στον φόρο δύναται να εκπέσει από τό φόρο για τόν όποιο είναι υπόχρεος:

- α) τόν φόρο προστιθεμένης άξίας πού έχει άναγραφεί στό τιμολόγιο για άγαθά, τά όποια του παρεδόθησαν, καθώς και για ύπηρεσίες πού του παρεσχέθησαν
- β) τόν καταβληθέντα φόρο προστιθεμένης άξίας για είσαχθέντα άγαθά
- γ) τόν φόρο προστιθεμένης άξίας πού κατέβαλε για τή χρησιμοποίηση των άγαθών, ή όποια άναφέρεται στό άρθρο 5 παράγραφος 3 περίπτωση β).

2. Δέν έκπίπτει ο φόρος προστιθεμένης άξίας, ό όποιος επιβάρυνε τά άγαθά και τίς ύπηρεσίες πού χρησιμοποιούνται για τήν πραγματοποίηση πράξεων μή φορολογητέων ή άπαλλασσομένων.

Ο υποκείμενος στό φόρο δικαιούται έν τούτοις να ενεργεί τήν έκπτωση άν οι παραδόσεις άγαθών και οι παροχές ύπηρεσιών πραγματοποιούνται έκτός του έδάφους ή άπαλλάσσονται σύμφωνα μέ τό άρθρο 10 παράγραφος 1 και 2.

Όσον άφορά τά άγαθά και τίς ύπηρεσίες πού χρησιμοποιούνται από υποκείμενο στον φόρο για τήν ταυτόχρονη πραγματοποίηση τόσο πράξεων, οι όποιες παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση, όσο και πράξεων, οι όποιες δέν παρέχουν δικαίωμα προς έκπτωση, ή έκπτωση γίνεται μόνο για τό μέρος του φόρου προστιθεμένης άξίας, τό όποιο άναλογεί στό ποσό πού άντιστοιχεί στις πράξεις τής πρώτης κατηγορίας (κανών τής άναλογίας).

3. Η έκπτωση ενεργείται από τό φόρο προστιθεμένης άξίας τόν όφειλόμενο για τήν περίοδο κατά τήν όποιαν ό έκπεστέος φόρος έχει άναγραφεί στό τιμολόγιο για πράξεις τής παραγράφου 1 περίπτωση α) ή έχει καταβληθεί για πράξεις τής παραγράφου 1 περιπτώσεις β) και γ) (άμεσες έκπτώσεις).

Σέ περίπτωση μερικής έκπτώσεως σύμφωνα μέ τήν παράγραφο 2, τό ποσό τής έκπτώσεως προσδιορίζεται προσωρινά μέ κριτήρια πού καθορίζονται από κάθε Κράτος μέλος και διακανονίζεται μετά τό τέλος του έτους έφόσον ύπελογίσθη ή άναλογία του έτους κτήσεως.

Όσον άφορά τά άγαθά έπενδύσεως, ό διακανονισμός ενεργείται σέ συνάρτηση μέ τίς μεταβολές τής άναλογίας, οι όποιες έπέρχονται κατά τή διάρκεια πέντε έτών περιλαμβανομένου και του έτους έντός του όποιου άπεκτήθησαν τά άγαθά. Κατ' έτος ό διακανονισμός άφορά μόνο τό ένα πέμπτο φόρου, μέ τόν όποιο έπεβαρύνθησαν τά άγαθά έπενδύσεως.

4. Δύνανται να έξαιρεθούν από τό καθεστώς των έκπτώσεων όρισμένα άγαθά και όρισμένες ύπηρεσίες, ιδίως εκείνες πού δύνανται να χρησιμοποιηθούν άποκλειστικά ή μερικά για ίδιες άνάγκες του υποκείμενου στον φόρο ή του προσωπικού του.

Άρθρο 12

1. Κάθε υποκείμενος στον φόρο όφείλει να τηρεί έπαρκώς λεπτομερή λογιστική ώστε να καθίσταται δυνατή ή έφαρμογή του φόρου προστιθεμένης άξίας και οι έλεγχοι τής έφαρμογής αυτής από τή φορολογική άρχή.

2. Κάθε υποκείμενος στό φόρο όφείλει να εκδίδει τιμολόγιο για τίς παραδόσεις άγαθών και τίς παροχές ύπηρεσιών, τίς όποιες πραγματοποιεί προς άλλον υποκείμενο στό φόρο.

3. Κάθε υποκείμενος στό φόρο όφείλει να καταθέτει, κάθε μήνα, δήλωση πού να περιλαμβάνει, για τίς πράξεις πού έπραγματοποιήθησαν κατά τήν διάρκεια του προηγούμενου μήνός, όλα τά άναγκαία στοιχεία για τόν ύπολογισμό του φόρου και του ποσού των έκπτώσεων. Κάθε υποκείμενος στό φόρο ύποχρεούται να καταβάλλει τό ποσό του φόρου προστιθεμένης άξίας κατά τήν ύποβολή τής δηλώσεως.

Άρθρο 13

Εάν Κράτος μέλος κρίνει ότι, σέ έξαιρετικές περιπτώσεις, πρέπει να λάβει ειδικά μέτρα, για τήν άπλοποίηση τής εισπράξεως του φόρου ή τήν άπλοποίηση όρισμένων περιπτώσεων φοροδιαφυγής, ένημερώνει σχετικώς τήν Έπιτροπή και τά λοιπά Κράτη μέλη.

Εάν, έντός προθεσμίας ενός μηνός, διατυπωθεί αντίρρηση υπό ενός ή πλειόνων Κρατών μελών ή τής Έπιτροπής, ή αίτηση περί παρεκκλίσεως φέρεται ένώπιον του Συμβουλίου, τό όποιο άποφασίζει προτάσει τής Έπιτροπής έντός τριών μηνών.

Εάν από τήν είσήγηση τής Έπιτροπής προκύψει ότι πρόκειται μόνο για άπλοποίηση τής εισπράξεως του φόρου ή για μέτρο πού άποσκοπεί στην άποτροπή τής φοροδιαφυγής, τό Συμβούλιο άποφασίζει δι' ειδικής πλειοψηφίας επί τής αίτουμένης παρεκκλίσεως.

Εάν, αντιθέτως, από τήν είσήγηση αυτή προκύπτει ότι τό σκοπούμενο μέτρο είναι δυνατό να θίξει ιδίως τίς άρχές του συστήματος πού καθιερούται μέ τήν παρούσα όδηγία και κυρίως τήν ανταγωνιστική ούδετερότητα μεταξύ των Κρατών μελών, τό Συμβούλιο άποφασίζει όμοφώνως.

Και στις δύο περιπτώσεις, τό Συμβούλιο άποφασίζει σύμφωνα μέ τήν αυτή διαδικασία για τή διάρκεια των μέτρων αυτών. Τό ένδιαφερόμενο Κράτος δύναται να θέσει σ' έφαρμογή τά υπό κρίση μέτρα μόνο μετά τήν έκπνοή τής προθεσμίας τής προβλεπομένης για τή διατύπωση αντίρρησης ή στην περίπτωση κατά τήν όποια διευτώθη αντίρρηση, μόνο μετά τήν άπόφαση του Συμβουλίου και έφόσον αυτή είναι εδνοική.

Οι διατάξεις αυτές θα παύσουν να έφαρμόζονται όταν καταργηθούν οι φορολογίες κατά είσαγωγή και ή μή φορολογία ή έπιστροφή των φόρων κατά τήν έξαγωγή στις μεταξύ των Κρατών μελών συναλλαγές.

Ἄρθρο 14

Κάθε Κράτος μέλος ἔχει τὴν εὐχέρεια, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸ ἄρθρο 16 διαβουλεύσεως, νὰ ἐφαρμόζει στὶς μικρὲς ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων ἡ ὑπαγωγή στὸ κανονικὸ καθεστῶς τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας θὰ προσέκρουε σὲ δυσχέρειες, εἰδικὸ καθεστῶς τὸ ὁποῖο θὰ ἀνταποκρίνεται πληρέστερα στὶς ἐθνικὲς ἀπαιτήσεις καὶ δυνατότητες.

Ἄρθρο 15

1. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει στὸ Συμβούλιο, τὸ ταχύτερο δυνατό, προτάσεις ὁδηγιῶν ἀναφερομένων στὶς κοινὲς μεθόδους ἐφαρμογῆς τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας ἐπὶ πράξεων πού ἀφοροῦν τὰ γεωργικὰ προϊόντα.

2. Μέχρι τὴν ἡμερομηνία ἡ ὁποία θὰ ὁρισθεῖ στὶς ὁδηγίες πού προβλέπονται ἀπὸ τὴν παράγραφο 1 γιὰ τὴ θέση σ' ἐφαρμογὴ τῶν κοινῶν αὐτῶν μεθόδων, κάθε Κράτος μέλος ἔχει τὴν εὐχέρεια, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸ ἄρθρο 16 διαβουλεύσεως, νὰ ἐφαρμόζει γιὰ τοὺς γεωργούς, ἢ ὑπαγωγή τῶν ὁποίων στὸ κανονικὸ καθεστῶς τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας θὰ προσέκρουε σὲ δυσχέρειες, τὸ εἰδικὸ καθεστῶς τὸ ὁποῖο θὰ ἀνταποκρίνεται πληρέστερα στὶς ἐθνικὲς ἀπαιτήσεις καὶ δυνατότητες.

Ἄρθρο 16

Στὶς περιπτώσεις ὅπου ἓνα Κράτος μέλος ὑποχρεοῦται, κατὰ τὶς διατάξεις τῆς παρούσης ὁδηγίας, νὰ προβεῖ σὲ διαβουλεύσεις φέρει τὸ ζήτημα στὴν Ἐπιτροπὴ σὲ εὐθετο χρόνο καὶ πρὸς τὸ σκοπὸ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 102 τῆς συνθήκης.

Ἄρθρο 17

Ἐν ὄψει τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τὰ ἰσχύοντα συστήματα φόρων κύκλου ἐργασιῶν στὸ κοινὸ σύστημα τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας, τὰ Κράτη μέλη ἔχουν τὴν εὐχέρεια:

- νὰ λάβουν μεταβατικὰ μέτρα γιὰ τὴν προκαταβολικὴ εἰσπραξὴ τοῦ φόρου,
- νὰ ἐφαρμόσουν, κατὰ τὴν διάρκεια ὁρισμένης μεταβατικῆς περιόδου, γιὰ τὰ ἀγαθὰ ἐπενδύσεως, τὴ μέθοδο τῶν ἐκπτώσεων ἀνάλογα μὲ τὰ ἔτη (ἐκπτώσεις pro rata temporis),
- νὰ ἐξαιρέσουν, γιὰ μιά ὁρισμένη μεταβατικὴ περίοδο, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὰ ἀγαθὰ ἐπενδύσεως ἀπὸ τὸ καθεστῶς τῶν ἐκπτώσεων πού προβλέπεται στὸ ἄρθρο 11 καί, μὲ τὴν ἐπιφύλαξη τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸ ἄρθρο 16 διαβουλεύσεως:
- νὰ ἐπιτρέψουν, πρὸς τὸ σκοπὸ νὰ ἀρθεῖ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀλλὰ μὲ γενικὴ ἐφαρμογὴ τὸ βᾶρος τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν τοῦ εἰσπραττομένου με-

χρις ὅτου ἐφαρμοσθεῖ ὁ φόρος προστιθεμένης ἀξίας, ἐκπτώσεις κατ' ἀποκοπὴ γιὰ τὰ ἀγαθὰ ἐπενδύσεως τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ἀποσβεσθεῖ ἀκόμη, καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὰ κατὰ τὸν ἴδιο χρόνο ὑφιστάμενα ἀποθέματα ἀγαθῶν. Ἐν τούτοις, τὰ Κράτη μέλη ἔχουν τὴν εὐχέρεια νὰ περιορίσουν τὶς ἐκπτώσεις αὐτὲς γιὰ τὰ ἐξαγόμενα ἀγαθὰ ἐντὸς περιόδου ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς θέσεως σ' ἐφαρμογὴ τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας. Στὴν περίπτωση αὐτῇ, οἱ ἐκπτώσεις αὐτὲς θὰ δύνανται νὰ χορηγηθοῦν μόνον γιὰ κατὰ τὸν προαναφερθέντα χρόνο ὑφιστάμενα ἀποθέματα ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα ἐξάγονται αὐτούσια,

— νὰ προβλέψουν, μέχρι καταργήσεως τῶν φορολογιῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγή καὶ τῆς μὴ φορολογίας ἢ ἐπιστροφῆς τῶν φόρων κατὰ τὴν ἐξαγωγή στὶς μεταξὺ τῶν Κρατῶν μελῶν συναλλαγές, γιὰ λόγους κοινωνικοῦ συμφέροντος καλῶς καθοριζομένου καὶ πρὸς ὄφελος τῶν τελικῶν καταναλωτῶν, μειωμένους συντελεστὲς ἢ ἀκόμη καὶ ἀπαλλαγές μὲ ἐνδεχόμενη ἐπιστροφή τῶν καταβληθέντων κατὰ τὸ προηγούμενο στάδιο φόρων, κατὰ τὸ μέτρο κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ συνολικὴ ἐπίπτωση τῶν μέτρων αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνει ἐκείνη τῶν ἐλαφρύνσεων τῶν ἐφαρμοζομένων ὑπὸ τὸ καθεστῶς πού ἰσχύει σήμερα.

Ἄρθρο 18

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ διαβουλευθεῖ μὲ τὰ Κράτη μέλη, ὑποβάλλει στὸ Συμβούλιο, γιὰ πρώτη φορὰ τὴν 1η Ἰανουαρίου 1972, κατόπιν δὲ ἀνά διετία, ἐκθεση ἐπὶ τῆς λειτουργίας τοῦ κοινοῦ συστήματος τοῦ φόρου προστιθεμένης ἀξίας στὰ Κράτη μέλη.

Ἄρθρο 19

Τὸ Συμβούλιο, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ἐκδίδει στὸν κατάλληλο χρόνο προτάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς τὶς κατάλληλες ὁδηγίες μὲ σκοπὸ τὴν συμπλήρωση τοῦ κοινοῦ συστήματος φόρου προστιθεμένης ἀξίας καὶ ἰδίως τὸν προοδευτικὸ περιορισμὸ ἢ τὴν κατάργηση τῶν λαμβανομένων ἀπὸ τὰ Κράτη μέλη μέτρων κατὰ παρέκκλιση ἀπὸ τὸ σύστημα αὐτό, γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ σύγκλιση τῶν ἐθνικῶν συστημάτων φόρου προστιθεμένης ἀξίας καὶ νὰ προετοιμασθεῖ, μὲ τὸν τρόπο αὐτό, ἡ πραγματοποιήσιμη τοῦ σκοποῦ πού ἀναφέρεται στὸ ἄρθρο 4 τῆς πρώτης ὁδηγίας.

Ἄρθρο 20

Τὰ παραρτήματα ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστο τμῆμα τῆς παρούσης ὁδηγίας.

Ἄρθρο 21

Ἡ παρούσα ὁδηγία ἀπευθύνεται στὰ Κράτη μέλη.

Ἐγινε στὶς Βρυξέλλες, στὶς 11 Ἀπριλίου 1967.

Γιὰ τὸ Συμβούλιο

Ὁ πρόεδρος

R. VAN ELSLANDE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

1. Παρατήρηση επί του άρθρου 3

Έάν Κράτος μέλος αντιμετωπίζει την έπιβολή του φόρου προστιθεμένης αξίας -σε πίο περιορισμένη έκταση από τό έθνικό του έδαφος, προβαίνει στην προβλεπομένη από τό άρθρο 16 διαβούλευση.

2. Παρατήρηση επί του άρθρου 4

Ό δρος «δραστηριότητες παραγωγού, εμπόρου ή παρέχοντος υπηρεσίες» πρέπει νά νοείται υπό εύρεια έννοια και νά περιλαμβάνει τό σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων συνεπώς των δραστηριοτήτων έξορύξεως, των γεωργικών δραστηριοτήτων καθώς και των δραστηριοτήτων των έλευθέρων επαγγελμάτων.

Έάν Κράτος μέλος προτίθεται νά μήν υπάγει στό φόρο ορισμένες δραστηριότητες, πρέπει νά πράξει τούτο μάλλον δι' άπαλλαγών παρά διά τής εξαιρέσεως από τό πεδίο εφαρμογής του φόρου των προσώπων τά όποια άσκούν τις δραστηριότητες αυτές.

Τά Κράτη μέλη έχουν τήν εύχέρεια νά θεωρούν επίσης «υποκείμενο στόν φόρο» όποιονδήποτε πραγματοποιεί επ' εύκαιρία πράξεις άναφερόμενες στό άρθρο 4.

Ό δρος «κατά τρόπο άνεξάρτητο» άποσκοπεί κυρίως νά άποκλείσει από τήν φορολογία τούς μισθωτούς πού συνδέονται μέ τόν εργοδότη τους μέ σύμβαση εργασίας. Ό δρος αυτός παρέχει επίσης τήν εύχέρεια σέ κάθε Κράτος μέλος νά μή θεωρεί ως χωριστούς υποκείμενους στό φόρο, αλλά ως ένα υποκείμενο στόν φόρο, τά πρόσωπα τά όποια είναι μέν άνεξάρτητα μεταξύ τους από νομικής άπόψεως, συνδέονται όμως στενά από οικονομικής, χρηματοδοτικής και οργανωτικής άπόψεως. Τό Κράτος μέλος πού αντιμετωπίζει θέσπιση ενός τέτοιου καθεστώτος προβαίνει στή διαβούλευση πού προβλέπεται από τό άρθρο 16.

Τά Κράτη, οί νομοί, οί έπαρχίες, οί δήμοι και κοινότητες και οί λοιποί οργανισμοί δημοσίου δικαίου δέν θεωρούνται, κατ' άρχή, ως υποκείμενοι στόν φόρο γιά τις δραστηριότητες τις όποιες άσκούν ως δημόσιες άρχές.

Έν τούτοις, εάν άσκούν δραστηριότητες παραγωγού, εμπόρου ή παρέχοντος υπηρεσίες, δύνανται νά θεωρούνται ως υποκείμενοι στόν φόρο γιά τις δραστηριότητες αυτές.

3. Παρατήρηση επί του άρθρου 5 παράγραφος 1

Ός «ένσώματα αγαθά» πρέπει νά νοούνται τόσον τά κινητά όσον και τά άκίνητα ένσώματα αγαθά.

Οί παροχές ηλεκτρικού ρεύματος, άερίου, θερμότητας, ψύχους και παρομοίων πραγμάτων θεωρούνται ως παραδόσεις αγαθών.

Τά Κράτη μέλη έχουν τήν εύχέρεια νά θεωρούν ότι, σέ περίπτωση είσφοράς σέ εταιρία συνόλου ή μέρους συνόλου αγαθών, ή δικαιούχος εταιρία διαδέχεται τόν εισφέροντα.

4. Παρατήρηση επί του άρθρου 5 παράγραφος 2 περίπτωση α)

Γιά τήν εφαρμογή τής παρούσης οδηγίας, δέν πρέπει νά γίνεται διαχωρισμός τής συμβάσεως, πού άναφέρεται στό άρθρο

5 παράγραφος 2 περίπτωση α), σέ εκμίσωση και πώληση, αλλά νά θεωρείται, από τής συνάψεως τής, ως μία ένιαία σύμβαση ή όποια συνεπάγεται φορολογητέα παράδοση.

5. Παρατήρηση επί του άρθρου 5 παράγραφος 2 περιπτώσεις δ) και ε)

Τά Κράτη μέλη τά όποια δέν δύνανται, γιά λόγους ειδικά ένθνικούς, νά θεωρούν, τις άναφερόμενες στό άρθρο 5 παράγραφος 2 περιπτώσεις δ) και ε), πράξεις, ως παραδόσεις, θά πρέπει νά τις έντάξουν στην κατηγορία των παροχών υπηρεσιών και νά τις υπάγουν στόν συντελεστή, ό όποιος θά εφαρμόζονταν εάν αυτές έθεωρούντο ως παραδόσεις.

Θεωρούνται μεταξύ άλλων ως «εργα επί άκινήτων»:

- ή κατασκευή κτιρίων, γεφυρών, οδών, λιμένων κλπ. σέ εκτέλεση συμβάσεως μισθώσεως έργου,
- οί εργασίες επιχωματώσεως και φυτεύσεως κήπων,
- οί εργασίες εγκαταστάσεως (π. χ. κεντρικής θερμάνσεως),
- οί έπισκευές άκινήτων, εκτός των εργασιών τρεχούσης συντηρήσεως.

6. Παρατήρηση επί του άρθρου 5 παράγραφος 3 περίπτωση α)

Όσον άφορά τήν άνάληψη αήτουσιών αγαθών άγορασθέντων υπό υποκείμενο στόν φόρο, τά Κράτη μέλη έχουν τήν εύχέρεια νά άντικαταστήσουν τήν φορολόγηση διά τής μη παροχής του δικαιώματος εκπτώσεως ή διά διακανονισμού αυτής εάν ή έκπτωση έχει ήδη διενεργηθεί. Έν τούτοις, οί άναλήψεις οί πραγματοποιούμενες γιά νά δοθούν ως δώρα μικρής αξίας και δείγματα, πού φορολογικώς δύνανται νά καταταχούν στά γενικά έξοδα, δέν πρέπει νά θεωρούνται ως φορολογητέες παραδόσεις. Έπί πλέον, οί διατάξεις, οί προβλεπόμενες από τό άρθρο II παράγραφος 2, δέν έχουν εφαρμογή στις εν λόγω άναλήψεις.

7. Παρατήρηση επί του άρθρου 5 παράγραφος 3 περίπτωση β)

Η διάταξη αυτή δέν πρέπει νά εφαρμόζεται παρά μόνο πρός έξασφάλιση ίσης φορολογικής μεταχειρίσεως μεταξύ αφενός των αγαθών των άγοραζομένων και προοριζομένων γιά τις άνάγκες τής επιχειρήσεως γιά τά όποια δέν παρέχεται δικαίωμα άμέσου ή πλήρους εκπτώσεως, αφετέρου δέ των αγαθών των παραγομένων ή έξορυσσομένων υπό του υποκείμενου στόν φόρο ή γιά λογαριασμό του ή υπό τρίτου και επίσης χρησιμοποιούμενων γιά τις ίδιες άνάγκες.

8. Παρατήρηση επί του άρθρου 5 παράγραφος 5

Ός «γενεσιουργός αίτία του φόρου» πρέπει νά νοείται ή γένεση τής φορολογικής όφειλής.

9. Παρατήρηση επί του άρθρου 6 παράγραφος 1

Ό όρισμός τής παροχής υπηρεσιών πού δίδεται στην παραγραφο αυτή επιβάλλει νά περιληφθούν, μεταξύ άλλων, στις παροχές υπηρεσιών:

- ή εκχώρηση άδλου αγαθού,
- ή εκτέλεση ύποχρεώσεως προς παράλειψη πράξεως,
- ή εκτέλεση υπηρεσίας παρεχομένης κατ' έπιταγήν της δημοσίας αρχής ή έπ' όνόματί της,
- ή εκτέλεση εργασίας επί αγαθού, εάν ή εργασία αυτή δέν θεωρείται ως παράδοση κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 2 περιπτώσεις δ) και ε), όπως παραδείγματος χάριν οί εργασίες τρεχούσης συντηρήσεως, τό πλύσιμο άσπρορουχών, κλπ.

Ο όρισμός αυτός δέν αντίκειται στην φορολόγηση από τά Κράτη μέλη όρισμένων πράξεων πραγματοποιουμένων υπό ύποκειμένου στον φόρο, όπως υπηρεσιών «παρεχομένων εις έαυτόν», όταν ένα τέτοιο μέτρο κρίνεται αναγκαίο προς άποφυγή στρεβλώσεων των όρων του ανταγωνισμού.

10. Παρατήρηση επί του άρθρου 6 παράγραφος 2

Τά Κράτη μέλη άποφεύγουν, κατά τό μέτρο του δυνατού, νά άπαλλάσσουν τίς παροχές υπηρεσιών πού άπαριθμούνται στο παράρτημα Β.

11. Παρατήρηση επί του άρθρου 6 παράγραφος 3

Τό Συμβούλιο θεσπίζει προτάσει της Έπιτροπής όμοφώνως, πρό της 1ης Ίανουαρίου 1970, ειδικές διατάξεις άφορώσες όρισμένες παροχές υπηρεσιών για τίς όποιες οί διατάξεις αυτές θα έκρίνονταν αναγκαίες, κατά παρέκκλιση ένδεχομένων των διατάξεων του άρθρου 6 παράγραφος 3. Μέχρι της θεσπίσεως των διατάξεων αυτών, κάθε Κράτος μέλος έχει την εύχέρεια, προς τόν σκοπό άπλοποιήσεως της εισπράξεως του φόρου, νά παρεκκλίνει από τίς διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3, λαμβάνοντας έν τούτοις τά κατάλληλα μέτρα για την άποφυγή της διπλής φορολογίας ή της μή φορολογήσεως.

12. Παρατήρηση επί του άρθρου 8

Τό Κράτος μέλος τό όποιο επιβάλλει τόν φόρο προστιθεμένης αξίας μόνο μέχρι και του σταδίου του χονδρεμπορίου δύναται, στην περίπτωση της λιανικής πωλήσεως αγαθών υπό ύποκειμένου στον φόρο, νά μειώνει κατά όρισμένο ποσοστό την βάση έπιβολής του φόρου. Έν τούτοις, ή κατά τόν τρόπο αυτό μειούμενη βάση δέν δύναται νά είναι μικρότερη της τιμής αγοράς ή του κόστους, προσαυξημένη, έφόσον συντρέχει λόγος, μέ τό ποσό των δασμών (συμπεριλαμβανομένων των εισφορών), φόρων και τελών πού βαρύνουν τό αγαθό, έστω και άν άνεστάλει ή πληρωμή αυτών, έξαιρέσει του φόρου προστιθεμένης αξίας.

Στην περίπτωση εισαγωγής αγαθών πωληθέντων λιανικώς, πρέπει νά εφαρμόζεται όμοια μείωση στην βάση έπιβολής του φόρου.

Έπαφίεται στα Κράτη μέλη ή μέριμνα νά καθορίσουν, σύμφωνα μέ την έντική τους αντίληψη, την έννοια της «λιανικής πωλήσεως αγαθών».

Μέ την επιφύλαξη της προβλεπομένης από τό άρθρο 16 διαβουλεύσεως, κάθε Κράτος μέλος έχει την εύχέρεια νά προβλέψει, ως προληπτικό μέτρο της φοροδιαφυγής και για περιοριστικώς καθοριζόμενα αγαθά και υπηρεσίες, ότι, κατά παρέκκλιση του άρθρου 8, ή βάση έπιβολής του φόρου δέν

δύνανται νά είναι μικρότερη μιās έλαχίστης βάσεως όρισμένης στην έντική νομοθεσία.

13. Παρατήρηση επί του άρθρου 8 περίπτωση α)

Μέ την λέξη «άντιπαροχή» πρέπει νά νοείται οτιδήποτε λαμβάνεται σε άντάλλαγμα της παραδόσεως αγαθού ή της παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των παρεπομένων έξόδων (συσκευασίες, μεταφορές, ασφαλίσεις κλπ.), δηλαδή όχι μόνο τό ύψος των εισπραχθέντων ποσών, αλλά έπίσης, παραδείγματος χάριν, ή αξία των σε άντάλλαγμα ληφθέντων αγαθών ή, στην περίπτωση της εκτελέσεως πράξεως κατ' έπιταγήν της δημοσίας αρχής ή έπ' όνόματί της, τό ποσό της ληφθείσης άποζημιώσεως. Έν τούτοις, ή διάταξη αυτή δέν αντίκειται στην εύχέρεια κάθε Κράτους μέλους, όταν αυτό τό θεωρεί αναγκαίο για νά έπιτευχθεί μεγαλύτερη άνταγωνιστική ούδετερότης, νά έξαιρεί, για τίς παραδόσεις αγαθών, από την βάση έπιβολής του φόρου τά παρεπόμενα έξοδα τά πραγματοποιηθέντα από του τόπου της παραδόσεως, όπως αυτός όρίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 και νά φορολογεί τά έξοδα αυτά ως άντιπαροχή της παροχής υπηρεσιών.

Πάντως, τά έξοδα τά καταβληθέντα έπ' όνόματι και για λογαριασμό του πελάτου και τά όποια έχουν καταχωρισθεί σε έκκρεμή λογαριασμό των λογιστικών βιβλίων του προμηθευτού, δέν άποτελούν στοιχείο της βάσεως έπιβολής του φόρου.

Οί δασμοί και λοιποί φόροι, τέλη κλπ., οί καταβαλλόμενοι κατά την εισαγωγή, ίδιου όνόματι, υπό πρακτόρων και άλλων διαμεσολαβούντων προσώπων στα τελωνεία, συμπεριλαμβανομένων των άποστολέων, δύνανται νά έξαιρούνται από τη βάση έπιβολής του φόρου πού άντιστοιχεί στην παροχή υπηρεσιών τίς όποιες αυτοί έξετέλεσαν.

14. Παρατήρηση επί του άρθρου 8 περίπτωση γ)

Στίς ένδοκινοτικές συναλλαγές, τά Κράτη μέλη θά καταβάλλουν προσπάθειες νά εφαρμόσουν, για τίς εισαγωγές αγαθών, βάση έπιβολής του φόρου ή όποια νά άνταποκρίνεται, κατά τό μέτρο του δυνατού, προς εκείνη πού καθορίζεται για τίς πραγματοποιούμενες στο έσωτερικό της χώρας παραδόσεις και ή όποια περιλαμβάνει τά αυτά στοιχεία μέ εκείνα πού λαμβάνονται υπόψη δύναμει του άρθρου 8 περίπτωση γ).

Τό άργότερο μέχρι καταργήσεως των φορολογιών κατά την εισαγωγή και της μή φορολογίας ή έπιστροφής των φόρων κατά την έξαγωγή στίς μεταξύ των Κρατών μελών συναλλαγές και μέ την επιφύλαξη της προβλεπομένης από τό άρθρο 16 διαβουλεύσεως, κάθε Κράτος μέλος έχει την εύχέρεια νά εφαρμόζει, για τίς εισαγωγές αγαθών προελεύσεως τρίτων χωρών, βάση έπιβολής του φόρου ή όποια νά άνταποκρίνεται, κατά τό μέτρο του δυνατού, σ' εκείνη πού καθορίζεται για τίς πραγματοποιούμενες στο έσωτερικό της χώρας παραδόσεις και ή όποια νά περιλαμβάνει τά αυτά στοιχεία μέ εκείνα πού λαμβάνονται υπόψη δύναμει του άρθρου 8 περίπτωση γ).

15. Παρατήρηση επί του άρθρου 9 παράγραφος 2

Κατά τό μέτρο πού γίνεται χρήση των διατάξεων της παραγράφου αυτής για τίς παροχές υπηρεσιών μεταφοράς πού αναφέρονται στο παράρτημα Β περίπτωση 5, οί διατάξεις αυτές πρέπει νά εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε νά έξασφαλίζεται ίση μεταχείριση μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς.

16. Παρατήρηση επί του άρθρου 10 παράγραφος 1 περίπτωση α)

Η άπαλλαγή ή προβλεπόμενη από τη διάταξη αυτή αναφέρεται στην παράδοση αγαθών, τα οποία εξάγονται άπευθείας, δηλαδή στην παράδοση που πραγματοποιείται υπό του εξαγωγέως.

Τά Κράτη μέλη έχουν, εν τούτοις, την ευχέρεια να επεκτείνουν την άπαλλαγή στις παραδόσεις τις πραγματοποιούμενες κατά τό προηγούμενο στάδιο.

17. Παρατήρηση επί του άρθρου 10 παράγραφος 1 περίπτωση β)

Έν τούτοις, τά Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να μή κάνουν χρήση της άπαλλαγής αυτής, εάν ή άρση του βάρους του φόρου προστιθεμένης άξιας, στον όποιο ύποβλήθησαν αυτές οι παροχές ύπηρεσιών, πραγματοποιείται δι' έκπτώσεων στον δικαιούχο των παροχών αυτών. Έπί πλέον, τά Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια, εξαίρεσει των παροχών ύπηρεσιών συναφών προς τά υπό διαμετακόμιση αγαθά να περιορίσουν την άπαλλαγή αυτή στις παροχές ύπηρεσιών συναφών προς αγαθά ή παράδοση των όποιων φορολογείται στο έσωτερικό της χώρας.

18. Παρατήρηση επί του άρθρου 10 παράγραφος 2

Η διάταξη αυτή αναφέρεται, ιδίως, στις παροχές ύπηρεσιών διεθνών μεταφορών κατά την είσαγωγή και στις λιμενικές ύπηρεσίες.

19. Παρατήρηση επί του άρθρου 10 παράγραφοι 2 και 3

Κατά τό μέτρο που γίνεται χρήση των διατάξεων των παραγράφων αυτών για την παροχή ύπηρεσιών αναφερομένων στο παράρτημα Β περίπτωση 5, οι διατάξεις αυτές πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς.

20. Παρατήρηση επί του άρθρου 11 παράγραφος 1 περίπτωση α)

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τό άρθρο 5 παράγραφος 5 δεύτερη πρόταση και τό άρθρο 6 παράγραφος 4 δεύτερη πρόταση, οι έκπτώσεις δύνανται να γίνονται από της λήψεως του τιμολογίου, έστω και άν τά αγαθά δέν παρεδόθησαν άκόμη ή οι ύπηρεσίες δέν παρεσχέθησαν άκόμη.

21. Παρατήρηση επί του άρθρου 11 παράγραφος 2 δεύτερο έδάφιο

Έν τούτοις, τά Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να περιορίζουν τό δικαίωμα έκπτώσεως στις πράξεις τις συναφείς προς αγαθά των όποιων ή παράδοση φορολογείται στο έσωτερικό της χώρας.

22. Παρατήρηση επί του άρθρου 11 παράγραφος 2 τρίτο έδάφιο

Η άναλογία καθορίζεται, κατ' άρχήν, για τό σύνολο των πράξεων που πραγματοποιούνται από ύποκείμενο στον φόρο (γενική άναλογία). Έν τούτοις, κατ' εξαίρεση, ό ύποκείμε-

νος στον φόρο δύναται κατόπιν άδείας της Διοικήσεως να καθορίζει ειδικές άναλογίες για όρισμένους τομείς της δραστηριότητός του.

23. Παρατήρηση επί του άρθρου 11 παράγραφος 3 πρώτο έδάφιο

Μέ την επιφύλαξη της προβλεπόμενης από άρθρο 16 διαβουλεύσεως κάθε Κράτος μέλος έχει την ευχέρεια, για λόγους συγκυρίας, να αποκλείσει έν όλω ή έν μέρει από τό καθεστώς των έκπτώσεων τά αγαθά επενδύσεως ή να εφαρμόσει για τά αγαθά αυτά αντί της μεθόδου των άμέσων έκπτώσεων, την μέθοδο των έκπτώσεων άνάλογα μέ τά έτη (έκπτώσεις pro rata temporis).

24. Παρατήρηση επί του άρθρου 11 παράγραφος 3 τρίτο έδάφιο

Τά Κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να επιδεικνύουν όρισμένη άνεκτικότητα για τον περιορισμό των διακανονισμών, σε περίπτωση μεταβολής της έτησίως άναλογίας έν σχέσει προς την άρχική άναλογία ή όποια έχρησίμευσε σαν βάση στην έκπτωση για τά αγαθά επενδύσεως.

25. Παρατήρηση επί του άρθρου 12 παράγραφος 2

Στό τιμολόγιο πρέπει να αναγράφεται χωριστά ή τιμή άνευ φόρου και ό άντιστοιχών φόρος για κάθε διαφορετικό συντελεστή καθώς και, κατά περίπτωση, ή φορολογική άπαλλαγή.

Κάθε Κράτος μέλος, σε ειδικές περιπτώσεις, δύναται να προβλέψει παρεκκλίσεις από την διάταξη αυτή, καθώς και από την ύποχρέωση που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2. Έν τούτοις, οι παρεκκλίσεις αυτές πρέπει να είναι άυστηρά περιορισμένες.

Άνεξαρτήτως των άλλων μέτρων τά όποια θά ληφθούν από τά Κράτη μέλη για την εξασφάλιση της καταβολής του φόρου και την άποτροπή της φοροδιαφυγής, κάθε πρόσωπο ύποκείμενο στο φόρο ή μή, τό όποιο αναγράφει τό φόρο προστιθεμένης άξιας στο τιμολόγιο, ύποχρεούται στην καταβολή του ποσού του φόρου αυτού.

26. Παρατήρηση επί του άρθρου 12 παράγραφος 3

Κάθε Κράτος μέλος έχει την ευχέρεια, για λόγους πρακτικούς, να συντέμνει την προθεσμία την προβλεπόμενη από τό άρθρο 12 παράγραφος 3 ή να επιτρέπει σε όρισμένους ύποκειμένους στον φόρο να καταθέτουν τή δήλωση για κάθε τρίμηνο, εξαμήνο ή έτος.

Έντός του πρώτου εξαμήνου κάθε έτους, ό ύποκείμενος στο φόρο όφείλει να καταθέτει, κατά περίπτωση, δήλωση ή όποια να άφορά όλες τις πράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τό προηγούμενο έτος και να περιλαμβάνει όλα τά άναγκαία στοιχεία για τούς ένδεχομένους διακανονισμούς.

Για τις είσαγωγές αγαθών, οι λεπτομέρειες της δηλώσεως και της συνακολούθου καταβολής καθορίζονται μέ διατάξεις θεσπιζόμενες από κάθε Κράτος μέλος.

27. Παρατήρηση επί του άρθρου 14

Κατά τό μέτρο πού γίνεται χρήση τών διατάξεων του άρθρου αυτού για τήν παροχή υπηρεσιών μεταφοράς πού αναφέρονται στο παράρτημα Β περίπτωση 5, οι διατάξεις αυτές πρέπει νά εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε νά εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση μεταξύ τών διαφόρων τρόπων μεταφοράς.

28. Παρατήρηση επί του άρθρου 17 περίπτωση δ)

Ή αποτίμηση τών αποθεμάτων δύναται νά γίνει ιδίως μέ βάση τά στοιχεία τών πράξεων πού έχουν πραγματοποιηθεί από τούς υποκειμένους στον φόρο κατά τά προηγούμενα έτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Πίνακας τών αναφερομένων στο άρθρο 6 παράγραφος 2 παροχών υπηρεσιών.

1. Ή εκχώρηση δικαιωμάτων εκ διπλωμάτων εύρεσιτεχνίας, βιομηχανικών και έμπορικών σημάτων και λοιπών παρομοίων δικαιωμάτων, καθώς επίσης και ή παρχώρηση άδειών εκμεταλλεύσεως τών δικαιωμάτων αυτών.
2. Οι εργασίες, εκτός τών αναφερομένων στο άρθρο 5 παράγραφος 2 περίπτωση δ), οι όποιες άφορούν ένσώματα κινητά αγαθά και πραγματοποιούνται για υποκείμενο στο φόρο.
3. Ή παροχή υπηρεσιών πού άποσκοπούν στην προετοιμασία ή τό συντονισμό εργασιών επί ακινήτων, όπως παραδείγματος χάριν οι υπηρεσίες αρχιτεκτόνων ή γραφείων επιβλέψεως.
4. Ή παροχή υπηρεσιών έμπορικής διαφημίσεως.
5. Ή μεταφορά ή ή άποθήκευση αγαθών καθώς και ή παροχή παρεπομένων υπηρεσιών.
6. Ή εκμίσθωση ένσωμάτων κινητών αγαθών σε υποκείμενο στο φόρο.
7. Ή διάθεση προσωπικού σε υποκείμενο στον φόρο.
8. Ή παροχή υπηρεσιών από συμβούλους, μηχανικούς, γραφεία μελετών και λοιπές παρόμοιες παροχές υπηρεσιών στον τεχνικό, οικονομικό ή επιστημονικό τομέα.
9. Άνάληψη υποχρεώσεως μη άσκήσεως μιās επαγγελματικής δραστηριότητας εν όλω ή εν μέρει, ή δικαιώματος αναφερομένου στον παρόντα πίνακα.
10. Ή παροχή υπηρεσιών τών άποστολέων, μεσιτών, πρακτόρων και άλλων άνεξαρτήτων διαμεσολαβούντων προσώπων, έφόσον άφορούν τίς παραδόσεις ή εισαγωγές αγαθών ή τίς παροχές υπηρεσιών τίς άπαριθμούμενες στον παρόντα πίνακα.